

SLOVENSKI NAROD

Izbaja vsak dan popoldne, izvenredni nedelje in praznike. — Inzerati do 30 peti
Din 2., do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 800 vrst 4 Din 8., večji inzerati peti
vrsta Din 4.— Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod
naja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašjeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta,
telefon št. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65,
podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštne čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351

POBRATIMSTVO MED KATOLIŠKIM CENTRUMOM IN IZ CERKVE IZOBČENIM HITLERJEM

**Za ceno oblasti so se nemški klerikalci zvezali s Hitlerjem, čeprav
so ga nemški škofje šele nedavno proglasili za brezbožnika**

Berlin, 22. marca. V političnih krogi danes zlasti komentirajo dejstvo, da je bil pri včerajšnjem konstituiranju državnega zbora proti vsem pričakovanjem izvoljen za prvega podpredsednika parlamenta poslanec klerikalnega centra Escher. V tem vidijo dokaz, da je centrum docela opustilo svojo dosedanje vsaj navidezno opozicijo in se pridružil Hitlerjevemu pokretu, kar pomeni popolno kapitulacijo centra pred Hitlerjem.

Se za časa voilne borbe je centrum napovedoval najostrejšo borbo reakcij proti absolutizmu in se postavil v vlogo branitelja demokracije. Preko svojih katoliških agentov si je dolet velično reklamno tudi v inozemskem klerikalnem tisku, tako da je izšlo, da bo katoliški centrum ostal edini branitelj demokracije republike. Ker vendarle v stranki sami velika nesoglasja, je obstojala nevarnost, da se v opoziciji docela razkroji in pogloma izgine.

Centrum je igral v politični zgodovini v zadnjih 50 letih v Nemčiji usodno vlogo. Bil je ves čas jezik med tehničnimi med desnico in levico ter je tako, čeprav docela neznatna stranka, igral v nemškem političnem življenju vedno prav vidno vlogo. Z zmago Hitlerja je bil centrum potisnjen na stran. Ker vendarle v stranki sami velika nesoglasja, je obstojala nevarnost, da se v opoziciji docela razkroji in pogloma izgine.

Zato so voditelji centra hiteli in na hitro roko skleniti pakt s prav istim Hitlerjem, zoper katerega so nemški škofje šele nedavno izdali pastirski list, ga proglasili za brezbožnika in strogo zabranili vsakemu katoličanu pod grožnjo izobčenja iz cerkve vsako podpiranje ali sodelovanje v njegovem pokretu. To izobčenje Hitlerja je še danes v veljavi, zaradi česar Hitler včeraj pri otvoritvi državnega zbora tudi ni smel prisostvovati masi v katoliški cerkvi. Vse to pa seveda klerikalci ne moti, kadar gre za oblast in tako so tudi s tem brezbožnikom, iz katoliške cerkve izobčenim Hitlerjem sklenili pakt.

Seveda je bilo treba to primerno maskirati in tako hito sedaj vse katoliške agencije po vsem klerikalnem tisku na svetu dokazovati, da je katoliški centrum napotilo do tega samo ljubezen do države in naroda, čes, da je vsak nemški katolik dober nemški državljani, ki hoče da bo Nemčija močna na zunaj ter da bo enakopravna z vsemi drugimi državami ter da tudi sedanja Hitlerjeva vlada nima drugih ciljev.

Postopanje nemškega katoliškega centra je vsakakor zelo pomembno tudi za presojo klerikalizma drugod.

**Komunisti ne smejo več
prestopiti nemškega praga**

Berlin, 22. marca. Š. Snodi so se sestali voditelji pokrajinskih organizacij narodno-socialistične stranke. Na seji so ugotovili, da je poraslo število članov stranke na področju milijon ljudi. Sklenili so, da se udine nadaljnje sprejemanje članov, čim se doseže število dveh milijonov. Na seji je govoril tudi Hitler, ki je naglasil, da je bilo v zadnjih sedmih mesecih izvršenega več dela nego v zadnjih sedmih letih. Napočeno bi bilo misliti, da je bilo s tem delom doseženo vse. Oblast je naznanila zares v rokah nacionalistov, toda ta oblast se mora utrditi tudi na znotraj. Ključasti križ mora postati znak prepričanja slehernega nemškega srca. Sedaj je za nacionalistično vlado v Nemčiji 17.500.000 volivcev. Pridobiti bo pa treba še nadaljnje milijone, tako da bo najmanj 25 milijonov volivcev za nacionalno vlado. Pridobiti je treba za nacionalizem ljudi, ki so po zločinški agitaciji zašli v nasprotno tabore. V bodoče ne bo smel niti en komunist prestopiti v Nemčiji praga državnih zgradb.

**Nemški klerikalci
bodo likvidirani!**

Berlin, 22. marca. Na seji nemško-nacionalne državnozbornske frakcije, ki se

je vršila na predvečer svečane otvoritve državnega zbora je prišlo do živahnega prepiranja. Nekateri člani frakcije so ostro kritizirali stališče ministra Hugenberg in so bili mnenja, da stranka nima zadostnega vpliva v vladi. Razpravljalo se je tudi o tem, da naj bi dobila stranka ime nemško-nacionalnega ljudskega bloka. Pri tej priliki je postavil poslanec dr. Stadler čuden predlog, naj bi nemško nacionalna državnozbornska frakcija pri svečanostih v Potsdamu cerkvi položila takoj za Hindenburgom venec na grob Friderika Velikega, da bi s tem manifestirala svojo združenost z narodnimi socialisti. Ta predlog je odklonil Hugenberg in tudi vsa frakcija.

Koncentracijsko taborišče

Monakovo, 22. marca. g. Monakovski policijski predsednik je sporočil novinarjem, da se bo prihodnje dni v bližini Dachau zgradil novi koncentracijski tabor za pri-

bližno 5000 oseb. Tukaj se bodo internirali komunisti, člani Reichsbannerja in marksistični voditelji, ker so zapori in ječnice vse prenapolnjene. Socialno-demokratski listi na Bavarskem so prepovedani do 4. aprila.

Aretacija bivšega ministra

Berlin, 22. marca. 6. Po odredbi državnega tožila so policijski organi aretirali bivšega ministra za prehrano in predsednika krščansko-socialne nemške kmečke zveze dr. Andreja Hermesa. Osumili so ga, da je kot predsednik Kmečke zveze pomeveril podlugu milijon mark.

**Reakcija na protizidovske
izgrede v Ameriki**

Newyork, 22. marca. AA. Zastopniki židovskih društev v USA so imeli sejo, na kateri so razpravljali o ukrepih proti antisemitizmu v Nemčiji. Ponekod so bile javne manifestacije, na katerih so pozivali na bojkot nemških trgov in trgovin.

Rojstvo Hitlerjevega tretjega carstva

**Hitlerjevska „cesarska parada“ ob otvoritvi državnega
zbora — Konec weimarske republike**

Berlin, 22. marca. r. Na način in s pompozno, kakršnen sedaj ni bil običajen ne v Nemčiji, niti v katerikoli drugi državi, je Hitler prvi dan koledarske pomladi insceniral svečano otvoritev novoizvoljenega državnega zbora, da tako simbolično zaključi prvo periodo „nacionalne revolucije“ in v stari pruski rezidenci v Potsdamu nad grobom reprezentanta pruskega militarizma, Friderika Velikega, v garnizijski cerkvi odpravi dobo hitlerjevskega absolutizma, ki naj prinese Nemčiji staro blagostanje in prepored v duhu predvojnega viliemovskega Nemčije.

Inszenacija je bila velikopotezna in nad vse značilna za „novi“ nemški duh. Potem, ko je policija „očistila“ Potsdam vseh nezaželenih elementov in ustvarila pravo obsedeno stanje ter zasedla celo streho nad hišami in kanale pod zemljo, so v senci bajonetov prikorakali hitlerjevski in velenemški poslanci skupno z zastopniki katoliškega centra, spremljajoč bivšega prestolonaslednika in ostale člane raznih nemških dinastij v bivših carskih uniformah, da prisostvujejo deloma v katoliški, deloma v protestantski cerkvi službi božji.

Po končanih cerkvenih opravilih so se vsi zbrali v potsdamski garnizijski cerkvi, kjer sta med grmenjem topov, zvonjenjem zvonov in vseh cerkvenih in bučanjem orgel Hindenburg in Hitler izpred glavnega oltarja otvorila svečanost z daljšimi govori, naglašujoč zgodovinsko važnost današnjega dne, ki naj bo začetek novega nacionalnega uedinjenja vsega nemškega naroda. Svečanosti so v nekdanji cesarski loži prisostvovali vsi nekdanji nemški principi s prestolonaslednikom in številnimi bivšimi nemškimi odličji v pa-

radnih „piketahaubah“. Po svečani otvoritvi sta Hindenburg in Hitler med grmenjem topov položila vence na grob Friderika Velikega, nakar so priredili svečano povorko. S tem je bil zaključen svečani del otvoritve, dočim se je formalna otvoritev zasedanja državnega zbora s konstituiranjem vršila popoldne v Krollovi operi v Berlinu.

Dopolndanske svečanosti se socialni demokrati niso udeležili, kar je napravilo v javnosti velik vtis, ker vidijo v tem dokaz, da socialisti ne mislijo brez odpora dopustiti likvidacijo republike. Vsi listi — iz previdnosti je vlada zabranila ves opozicijski tisk — so izšli v svečani izdaji podčrtavajoč, da pomeni včerajšnji dan konec novembrske revolucije iz leta 1918 in pričetek nove dobe. Trgovine, banke in borza so bile zaprte, kakor na največji državni praznik in vse je bilo odeto v stare nemške cesarske zastave, pomnožene s hitlerjevskim „Hakenkreuzem“, simbolom nove Nemčije. Svečanosti so prenašale vse nemške radiopostaje, po nalogu vlade pa so morali na vseh javnih trgih instalirati zvonce, da je mogla rojstvu Hitlerjevega tretjega carstva prisostvovati v duhu vsa Nemčija. Vsa svečanost se je vršila brez incidentov, ki so bili sprva izrednih policijskih ukrepov docela nemogoči.

Z ozirom na dejstvo, da bo s pooblaščenim zakonom, ki ga bo državni zbor kot prvega sprejel, izročena Hitlerjevi vladi vsa zakonodajna oblast, ki ne bo v ničemer več vezana na weimarsko ustavo, se zares lahko smatra včerajšnji dan za pogreb nemške republike in obnove starega pruskega absolutizma.

Iz domačega sporta

Za oba praznika se nam obeta zopet zanimiv sport na zelenem polju. Hirijske se pogaja z zagrebškimi Gradjanskim, ki ima prost termin. Igrala bi v soboto z njim prijateljsko tekmo, dočim bi se v nedeljo vršila prvenstvena ligina tekma med osiškimi Slavijo in Primorjem. Simpatične goste iz Osijeka smo videli že pred dvema letoma v Ljubljani, ko so igrali proti Hirijski in Primorju. Takrat je Primorje remiziralo z 2 : 2, Hirijska je pa premagala goste. Slavija je s svojo lepo kombinatno igro zapustila v Ljubljani ugoden vtis. V ligini tekmovalju se izvrstno drži: Zmagala je na lastnih tleh nad BSK z 2 : 0, izgubila proti Jugoslaviji z 1 : 0, na vročih spitiških tleh z 2 : 0. Vseokrog Primorje gostov ne bo smelo podcenjevati, kajti Slavija gotovo ni outsider!

Jugoslovenski plavalni savez je te dni objavil program za letošnje sezono. Program je zelo bogat in predvideva nasled-

nje prireditve:

29. in 30. julija: prvenstvo Jugoslavije v skokih juniorjev in seniorjev v Karlovcu ali v Ljubljani. — 5. in 6. avgusta: prvenstvo juniorjev v plavanju in waterpolu v Splitu. 11., 12. in 13. avgusta: prvenstvo seniorjev v plavanju in waterpolu v Beogradu. 19. in 20. avgusta: dvoboj gospodov Madžarska-Jugoslavija v Dubrovniku ali Splitu. 19. in 20. avgusta: damski dvoboj Jugoslavija-Avstrija v Milotatu. 22. avgusta: internacionalno tekmovalje naših in madžarskih plavalcev v Splitu ali Dubrovniku. 2. in 3. septembra: dvoboj gospodov Avstrija-Jugoslavija na Solniku ali v Splitu. 5. septembra: evropsko mednarodno tekmovalje naših in avstrijskih plavalcev v Ljubljani.

Tehnične in finančne zadeve z Avstrijo in Madžarsko so že urejene, ni pa še določeno, kje se bodo mednarodna srečanja vršila. To je seveda odvisno od predlogov posameznih plavalnih podvezavov oziroma klubov.

Nenadna odgoditev razorožitvene konference

Zaradi popolnoma nejasne situacije, ki je nastala po rimskih in pariških razgovorih, bo konferenca odgodena do po veliki noči

Zeneva, 22. marca. Delo na razorožitveni konferenci so prekinili rimski posvetovanja v trenutku, ko bi se bila morala baš začeti splošna razprava o angleškem predlogu za omejevanje oboroževanja. Zenevski krogi so danes mnenja, da je zaradi vsečih pogajani med zastopniki Anglije, Francije in Italije nastala popolnoma nova in precej negotova situacija, v kateri se ne more upati na splošen sporazum glede angleških predlogov. Rimske razgovore so v Zenevi sprejeli precej neugodno. Nekatere delegacije so nameravale tekočo etapo razorožitvene konference po možnosti zaključiti še pred veliko nočjo. Razgovori v Rimu in Parizu pa so imeli za posledico, da se je predsedstvo razorožitvene konference danes posvetovalo celo o odgoditvi vsega dela do po veliki noči. Kakor računajo, seka v četrtek v tem oziru ne bo prinesla odločitve, temveč bo samo določila, kdaj naj bi se delo konference zopet pričelo po velikonočnih praznikih.

Zeneva, 22. marca. AA. Po posvetovanju s svojimi tovariši iz predsedništva razorožitvene konference je predsednik Henderson sklenil predlagati splošnemu odboru konference, ki se sestane v četrtek dopoldne, odgoditev konference čez velikonočne praznike. Ta sklep je sporočen v komunikaciji, ki so ga izdelali člani predsedništva konference skupno z generalnim tajnikom sirom Ericom Drummondom. Komunikacije pravi, da se bo razprava o britanskem načrtu za razorožitve odložila zato, ker se še vrše razgovori med posameznimi veleislami, ki jim je namen doseči boljše in čvrstejše sodelovanje.

Sklep o odgoditvi konference ni zbudil posebnega iznenadenja, čeprav v krogih francoske delegacije naglašajo, da bi bilo treba, čeprav bi kazalo zaradi proučevanja britanskega načrta konference za nekaj časa odgoditi, nadaljevati konferenčna dela po določenem postopku neodvisno od političnih pogajani, ki so prišla kot posledica Mussolinijevega načrta.

Anglija pripravljena vrniti Nemčiji kolonije?

Senzacionalne informacije londonskega tiska — Francija zahteva podreditve vesil Društvu narodov, da se prepreči izločitev manjših držav

London, 22. marca. »Daily Herald« objavlja poročilo svojega diplomatskega dopisnika v Parizu, ki je vzbudilo v politični in mednarodni javnosti nemalo senzacijo. Po teh vestih, o katerih naglašajo dopisnik, da potekajo iz docela zanesljivega vira, je Macdonald v načrt pakta štirih vesil sprejel tudi določbo, po kateri bi Anglija bila pripravljena vrniti Nemčiji več bivših nemških kolonij. Macdonald upa, da bo s tem pridobil Hitlerja za rimski načrt. Kakor pa poroča list dalje, se Macdonald ni posvečilo pridobiti za te svoje naklepe Daladierja, čeravno je Daladier izjavil, da je Francija pripravljena proučiti določbe, ki se nanašajo na postopek pri reviziji mirovnih pogodb.

Pertinax v »Daily Telegraphu« odločno demantira vse vesti da bi bil francoski ministrski predsednik pristal na pakt štirih vesil. Res je baš nasprotno, da si je Daladier pridržal pra-

vico predlagati izpremembe, ki jih smatra za potrebne. Pred vsem pa Daladier vztraja na tem, da se pakt štirih vesil v vsakem pogledu podredi Društvu narodov, da se na ta način ohrani manjšim državam jamstvo sodelovanja v vprašanju razorožitve in revizije mirovnih pogodb. Glede posredovalne akcije Macdonalda za dosego zblizanja med Francijo in Italijo je Mussolini po informacijah Pertinaxa skrajno rezerviran.

Macdonald in zunanji minister Simon sta se danes dopoklic z letalom vrnili v London. Po prihodu je Macdonald sprejel novinarje ter jim izjavil, da je vsa njegova akcija strogo v duhu Društva narodov ter da njegova inicijativa nikakor ne stremi za tem, da bi oslabilo Društvo narodov. Baš nasprotno, Macdonald hoče Društvu narodov pomagati, da bi imelo v vesilih čim večjo zastopnost.

Sosvet pri Mestni hranilnici ljubljanski

Ban draveke banovine g. dr. Drago Marušić je postavil z odlokom z dne 28. januarja 1933. Pov. S. No 88/L za gerenta Mestni hranilnici ljubljanski g. senatorja Ivana Hribarja in imenoval z dne 17. marca 1933. Pov. S. No 88/3 v ožji sosvet gg. Josipa Olupa, trg. in pos., dr. Pavla Pešotinika, vpok. prof., in gos. Ribarda Sušnika, lekarnarja in pos., Josipa Turka, podjetnika in pos., ter Miroslava Urbasa, trg. in pos.

Razen tega je g. ban imenoval tudi štiri sosvet, v katrem so poleg imenovanih še gg. dr. Joža Bohinjec, ravnatelj OUZD, Ivan Dachs, pos., Ivan Frelj, vpok. ur. in posestnik, Evgen Jarc, vpok. prof., dr. Rudolf Krivic, odvetnik, Evgen Lovšin, trg. in pos., dr. Miroslav Luken, vpok. vel. župan, Fran Medic, trg. in pos., Zane Miklavc, trg. poslovođa, dr. Jos. Pipenbacher, vpok. gimn. ravnatelj, dr. Anton Rogina, preds. apel. sodišča v p., Viktor Rohrmann, trg. in pos., Albin Smerkolj, trg. in pos., Josip Verlič, trg. in pos., Stane Vidmar, trg. in pos., vsi v Ljubljani. Vsi imenovani so bili člani prejšnjega upravnega odbora.

Živilski trg

Živilski trg je bil davi že ob 8. dobro zaseden. Živil je bilo danes precej več kot bi jih bilo treba v primeri s povpraševanjem. Pač stara pesem. V splošnem prevladuje zgodnja zelenjava. Nekoliko je bilo tudi še zeljnatih glav in ohrovt, ki sta

zdaj že prava redkost med zelenjavo. Zelo drobne zeljate glave so porajali po 2 Din komadi, ohrovt pa po dinarju. Gospodinje so se zelo zanimale za to zelenjavo, kupovale je pa niso s posebnim veseljem. Zdaj je zlasti toliko motovnica, da bi se morali hraniti samo z njim, če bi ga hoteli vsega pospraviti. Toliko je tudi radiča in precej regrata. Te salate prodajajo po dinarju merico, a gospodinje zahtevajo, da so merice dobro zvrhane. Vrata živil, ki jih prodajajo zdaj na trgu, ni posebno prestrta. Razen zgodnje salate je še največ krompirja, čebule, kislega zelja in fižola. Posebnost je bil danes na trgu stročji fižol, ki je bil vso zimo vložčen v soli, prodajalca ga je ponujala po 4 Din kg. Jabolki je bilo nekoliko manj kot v soboto. Nekateri kmetje ne znajo hraniti sadja, zato jim je zgodaj zgnilo. Velika razlika je med mošnjaki, čeprav bi bili lahko vsi še zdaj dobro ohranjeni. Nekateri prodajalci imajo še vedno zelo kupa jabolka, po 4 in 5 Din kg, dočim drugi ponujajo pečkava in neokusna na pogled. Odrdo pa je, da ljudje raje kupujejo slabše sadje, čeprav s tem nič ne pretrpajo.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 2314.85 — 2326.21, Berlin 1306.14 — 1275.94, Bruselj 801.91 — 806.85, Curih 1108.35 — 1113.85, London 196.26 — 197.36, Newyork 66 5728.63 — 6761.79, — Pariz 226.57 — 226.66, Praga 170.97 — 171.53, Tret 206.46 — 207.86, — Avstrijski šiling v privatnem kliringu 9.—.

INOZEMSKA BORZE.

Zürich, 22. marca. Paris 20.96, London 17.45, Newyork 513.03, Bruselj 72.35, Milan 26.70, Madrid 48.90, Amsterdam 203.85, Berlin 122.35, Danaj 72.91 — 58.60, Sotkin 3.70, Praga 15.40, a

A. D. Danerj: 25
Dve siroti
Roman

Toda tisti hip se je začel v gostilni velik ropot stolov in miz. Nekaj gostov je vstalo kakor v odgovor na isto znamenje.

Martin je sedel v kotu in zato ni videl, kaj se godi v krčmi. Pogled mu je bil zastrt tem bolj, ker ga je bil Lafleur previdno posadil s hrbtom k vratom.

Ropot je bil vedno večji; ljudje so prestavljali mize in stole, klicali so natakarja, da bi plačali.

Nekateri so se v naglici zaletavali v druge, ki so kričali na nje in jih zmerjali.

Končno je postal tudi Martin pozoren na ropot in obrnil se je, da bi videl, kaj je.

— Stavim, da je prispel poštaljone iz Normandije, — je dejal in vstal.

Toda Lafleur ga je prijel za ramo.

— Bežite no, dragi moj, — je dejal, — kam se vam pa mudi, saj imate še dobre četrt ure časa.

— Sicer pa, — je pripomnil, — stopim h krčmarju in mu naročim, naj mi obvesti, kadar prispe poštni voz.

In hitro je odšel v pisarno, ozrl se je na trg in res je zagledal v daljavi poštni voz, ki ga je Martin pričakoval.

— Tristo vragov! — je zaklel, — zdaj ni več časa za razmišljanje. Na delo torej!

Vrnil se je k Martinu, ki je bil ta čas znova obema natočil, da bi se ne dolgočasil.

— Imenitno, dragi moj, — ga je pohvalil Lafleur in sedel na svoje mesto, — vidim, da znate izrabiti čas... To bo zadnji kozarček, za slovo... In ker sva zdaj na istem, predlagam, da igrava odločilno partijo samo do sto.

— Pa naj bo! — je odgovoril debelhasti meščan. — Toda zdaj morava igrati hitro, kajti rad bi se zunaj še malo nadihal svežega zraka, predno prispe naš gospodinci...

Lafleur je vzel karte, da bi jih dal svojemu nasprotniku; toda pri tem je ravnal navidez tako nerodno, da je izpustil dobro polovico kart na tla.

— O, to sem neroda! — je vzkliznil. — Nikar se ne trudite s pobiranjem, jih bom že sam pobral...

Toda mož se niti pripognil ni. Pač se je pri pripognil Martin in začel hitro pobirati karte.

Lafleur je brž potegnil iz žepa kristalno stekleničico in izlil v Martinov kozarec vse, kar je bilo v nji.

V naslednjem hipu se je prikazal zardeli Martinov obraz izpod mize.

— Gromska strela! — je vzkliznil ves zasopel, — laziti tako-le po tleh pa res ni posebno prijetno.

— Pijte, takoj vam odleže, — je dejal Lafleur; dvignil je svoj kozarček in ga izpraznil do dna.

Potem je pa Martin v dušku izpraznil svoj kozarček; ko ga je pa postavil nazaj na mizo, je pripomnil:

— Fej, kako čuden okus ima to vino!

— Moje tudi, — je trdil Lafleur.

Pogledal je v oba kozarca, rekoč:

— Eh, moja glava, saj bi bil lahko slutil, kaj je; vsa ta stara vina se navadno usedajo in nalihi sem vam nerodno tudi ostanek z dna. Upam pa, da zato še ne bova umrla, — je pripomnil nmeje.

Zdaj je šlo samo še za to, da se prepusti omamnim kapljicam časa za učinkovanje.

V ta namen je bilo treba samo malo zavleči partijo. Lafleur je začel počasi mešati karte, ne da bi se brigal za Martinovo nestopnost.

Cez dobri dve minuti je prišel končno Martin na vrsto, da je snel karte.

Tedaj je pa Lafleur še počasneje delil pod pretvezo, da se karte sprijemljejo. Potem se je navidez zmotil in je nehaj deliti, da bi postal že razdeljene karte. Še huje je pa bilo, ko je končno odložil talon.

— Slabo razdeljeno! — je dejal.

S tem je bil Martin seveda prisiljen potpeti.

— Kdor slabo deli, mora prepustiti

to drugemu, — je dejal.

— Pri neki drugi igri da, — je ugovarjal Lafleur, — kajti tam je na boljšem tisti, ki deli. Pri piquetu pa to ne velja, dragi moj!

— Prav pravite, — je pritrdil Martin in neopazno kintil z glavo.

— Hm, človek bi mislil, da se vam hoče spati, — je pripomnil Lafleur.

— O ne, samo nekam težko glavo imam. To bo menda od slabega zraka, ker že tako dolgo sediva tu v krčmi...

In konec stavka se je izgubil v dolgem zdehanju.

— Oprostite, — je dejal dobrodušni meščan, — toda to se ne da zadržati.

— No, da, — je menil Lafleur, — poznam to zdehanje; to preide... kar igrava.

Toda Martin je držal karte kakor človek, ki se bori z nepremagljivim spencem.

Dvakrat je celo za hip skoraj zadremal. Potem je pa začel hitro ravnanje karte v roki, mimrajoč:

— Pripravljen sem!... Lahko štejete... kar imate...

Lafleur se je škodoželjno zasmejal, kakor bi hotel reči:

— Zdaj, dobričina, se te ne bojim več in niti sam vrag bi me ne mogel zadržati, da bi nocoj ne ugrabil temnolaske in je ne odpeljal v markizovo vilo.

Vendar se je pa na videz še zanimal za igro. Toda to ni bilo več potrebno.

Tu pot je Martin podprl glavo z rokama in iz njegovih prs se je začelo zamolklo smrčanje.

— Tako, zdaj je vse v redu, — je zamrmral Lafleur in vstal.

In za vsak slučaj je nastavil spečemu uho na usta.

— Smrči, da ga je veselje poslušati, — je dejal in si pomel roke. — Sicer je pa bil že skrajni čas, — je pripomnil.

In res se je slišalo v krčmo pokanje z bičem. Tako so poštaljoni navadno naznanjali svoj prihod.

Poleg tega je pa tudi krčmar na ves glas zaklical: — Poštaljone iz Normandije!

Lafleur mu je pomignil s prstom. In pokazal je na Martina, rekoč:

— Ne budite ga, dokler se ne vrnem... Spi takole vsak dan ob tej uri.

— Dobro, gospod, — je odgovoril krčmar in sprejel denar za vino z dobro napitnico — pustili ga bomo pri miru, naj se naspi...

Lafleur se je še enkrat ozrl na smrččega Martina, potem je pa hitro odšel iz krčme.

XI.

Hiteč na vso moč je sluga markiza de Presles kmalu prispel pred Novi most.

— No, — je mrmral sam pri sebi, — vse gre gladko od rok... Predno bo poštaljone tu, predno spravi prtljago iz voza in predno to potniki vzemou, imam dovolj časa prepričati se, je-li kočija na določenem kraju in oba moja falota na svojem mestu.

In zatopljen v svoje misli je pospešil korake.

— Ta zarukani meščan bo smrčal najmanj dve uri. In zelo se bojim, da ga bo žena kaj nestrpno pričakovala. No torej, gospod markiz, — je pripomnil v mislih, — ob določenih uri bo lepa meščanka v vili, za to jamčim jaz.

Dočim se je Lafleur že veselil uspeha, se je zbralo na trgu in pred pisarno poštnega prometa mnogo ljudi.

V prvi vrsti je stala Frochardka. Hitela je naproti bruscu, ki je baš prihajal po ulici, kričeč:

— Dajte brusit!... Škarje, nože... škarje, nože.

— Evo ga, končno je prišel, — je zamrmrala sama pri sebi, — sreča zanj, da je prišel pred svojim bratom... mojim Jakobom... mojim dragcem. On namreč ne razume šale in bi bil pošteno premikastil tega tepčka, da bi ga naučil, kako naj nabrusi tudi svoje nože.

Ustavila se je, da bi počakala Petra, ki je venomer kričal in vpraševal po trgovinah, če imajo kaj dela zanj.

Kaj se je godilo v duši in v srcu te matere?

Na Kitajskem se nekaj kuha
Tanjulin je moral na vislice — Komunistem vedno bolj dviga glavo

Zadnji dogodki v Džeholu obračajo zopet pozornost sveta na Kitajsko. Džeholski guverner general Tanjulin, organizator obrambe mesta Centefu, je v zadnjem hipu pobegnil in demoraliziral kitajske vojsake. Čez nekaj dni ga je pa doletela žalostna usoda. Vojaki sami so ga obesili in ko je že visel, so po njem še streljali. Tanjulin pa ni bil strahopetnež. Vedel je, da bi ga Japonci takoj ustrelili, če bi jim prišel v roke. Bil je visoko izobražen Kitajec in dobro je upravljal svojo pokrajino. Videl je prodiranje japonskega kapitala v Mandžurijo in Džehol, vedel je dobro, da je borba proti Japoncem zamen. Ekspanzivnost japonskega kapitala je bila tudi njega že prevzela. Lani v marcu je priznal suverenost države Mandžu nad Džeholom. Prišel je Cansiljan in Tanjulin je moral postati navdušen privrženec Nankina, da zabriše svoje kokeširanje z mandžursko vlado.

Tanjulin je izdal proglas o pripadnosti Džehola Kitajski. Plačeval je najete vojsake z japonskim denarjem. Naenkrat je postal velik patrijot in zato je moral bežati pred Japonci. Mož se je povzpelo zelo visoko, do vislice, hodil je pa po stopinjah mnogih drugih kitajskih generalov. Od Japoncev je jemal denar Tuanšiju, jemal je pa Cansiljan. Vupetu je dobival denar v funtih. Penziju celo v dolarjih in rubljah. A Čangkašek, vzor patrijotov? Kitajski trgovci so mu ponudili več, nego tujci. Odstopil je ameriško ponudbo nesebično Cansiljanu.

Položaj na Kitajskem je zelo resen. Čangkaškovi ljudje odhajajo iz uradov, njegova nezmatna demokratična skupina v kuomintanu izgublja tla pod seboj. Kuomintan je interesna družba kitajskega trgovstva s kitajskim komunizmom, njen namen je pregnati tujce iz države. Pred dosego cilja se stranka razdvoji. Trgovci se začnejo bati tega, kar so s svojim denarjem ustvarili. Z milijonskimi darovi so omogočili razvoj organizacije kuomintana. Toda od leta 1924 je bil vsak član ilegalne komunistične stranke na Kitajskem vezan s poveljem stranke biti obenem član stranke kuomintan.

Izmed inozemcev so najbolj zainteresirani na Kitajskem Japonci. Oni potrebujejo kitajske rudnike, kitajski premog, kitajsko tržišče. Japonci pridujejo največ bombaževine na Kitajskem in so bojkotirani. Če hočejo na Kitajskem kaj prodati, morajo najprej dobiti kraj zasesti. Angleži imajo v rokah železnice, tretjino pomorskega prometa, dva pekinška premovalnika, kajlanske rudnike, skoro vse ladjedelnice in banke. Tudi Angleži na Kitajskem bojkotirajo in njihova trgovina je izgubila zadnje čase milijarde. Amerika hoče imeti svobodno konkurenco. Nji bojkot ne velja. Pred vojno je uvažala na Kitajsko vsako leto za 24 milijonov dolarjev, po vojni pa za 12.000.000. Proti Japoncem se bore tri skupine, komunistična frakcija kuomintana na povelje iz Moskve, demokratska frakcija kuomintana za denar kitajskih veletrgovcev in Cansiljan za dolarje. Vse tri imajo pa edino možnost pustiti se poražati dole, da se bo vmešaval v konflikt tretji.

Vpliv komunistov v kuomintanu je vedno večji. Zdaj se v Orijent ne da več izvažati. Treba je izdelovati vse tam in tako je inozemski kapital ustvaril na Kitajskem prej neznan industrijski proletarijat, ki šteje zdaj že nad 5 milijonov glav. Inozemski kapital je našel na Kitajskem zelo rodovitna tla. Leta 1921 je izplačala English Hongkong and Sintang Banking Corp. 80 odstotkov dividende in v enaki višini jih je izplačevala tudi naslednja leta. Lani v avgustu je imela komunistična stranka na Kitajskem že nad en milijon članov in 9 milijonov somišelnikov. Inteligenca je brez službe in

gladuje. 18 milijonov kmetov nima nad 10 jutrov zemlje in polovica jih plačuje od tega še najemnino. Razmere same silijo inteligenco in kmete v komunistično stranko. Moskva ima seveda tu svoje prste vmes, toda ona čaka. V maju baje poteče njena tajna pogodba z Japonci. Toda pritisk je prevelik. V Hankau baje zadnje čase ni več merodajna nankinska vlada, temveč komunisti. Na Kitajskem se nekaj kuha. Prej so imeli generali nekakšno pravico jemati denar za usluge tujim interesom, nihče se ni nad tem spodlikal. Zdaj so pa ubogeza Tanjulina za to obesili. Naglo se izpreminja ta kitajska sfinja.

Moderna ugrabitev

V Carigradu je prispela te dni na gostovanje skupina grških gledaliških igralcev, ki sta med njimi tudi dve najbojši, pa tudi najlepši grški igralci Cotoptili in Kivelli. Predstave so dosegle velik uspeh, nič manjši pa ni bil uspeh člana grške igralske skupine Panasa, slavnega ljubimca na gledališkem odru in v življenju. Vanj se je zaljubila mlada italijanska židovka Nina Sior, hčerka znanega carigradskega milijonarja, lepo, komaj 19 let staro dekle. Ljubezem ne pozna ovir. Papas je odpeljal lepo Nino s prvim aeroplanom družbe za vržni omet »Expres Aero« v svojo domovino, kjer sta zaljubljenca uživala sladkosti življenja tako dolgo, dokler ju ni izvohal in izdal reporter z detektivskim nosom.

Dekle, ki je bilo pobeženo s svojim ljubčkom na ponarejen potni list svoje priateljice, ki ji je zelo podobna, je moralo nazaj k svojemu očetu. Izkazalo se je pa tudi, da ima vročekrvni ljubimec Papas v Parizu ženo in dva otroka, ki jih je pa zapustil, da bi ga ne ovirali v pustolovskem življenju. Papas je bil član francoskega poslaništva v Atenah, pa so ga pred dvema letoma zaradi nekega škandala odslovili. Ni treba posebej omeniti, da stari Sior ne misli odpustiti pustolovcu ugrabitve njegove hčerke in tako bo moral podjetni pustolovec svoje junaštvo še bridko obžalovati.

Hitro v zakonski jarem

V Ameriki imajo državo Maryland, kjer lahko človek vsak dan v nekaj minutah sklene zakonsko zvezo. Če je kdo navdušen za hitro ženitev, odnosno možitev, se odpelje v Elktion, ki je nekakšen protitipec ameriškega raja za ločitev zakona, mesta Reno. Mestec Elktion živi na račun hitrega sklepanja zakonskih zvez in ima tako ponostavljene poročne formule, da se lahko zaročenca poročita v rekordnem času. Na kolodvoru sedeta v avtotaksi in plačata takoj pavšalni prispevek za vožnjo v pristojni urad, k župniku in nazaj na kolodvor ter vse druge stroške. Do prihoda prihodnjega vlaka je še dovolj časa tudi za prve sladkosti zakonskega stanu. Če se pa komu tako mudi, da ne more čakati do drugega jutra, lahko uradnike in župnika zbudi ponoči, mora jim pa za nočno delo posebej plačati.

In v tem, za zaročence naravnost idealnem mestecu, so nastale naenkrat velike zmešnjave. Družba, ki skrbi za promet z avtotaksi in sprejema na kolodvoru večino gostov, je zavidala duhovnikom razmeroma visoke dohodke in je hotela obema kar diktirati fiksno mesečno plačo, da bi sama več zaslužila. Duhovnika sta pa začela štrikati, osamosvojila sta se in nalepila po mestu vse polno reklamnih lepakov, na katerih opozarjajo v mesto prihajajoče zaročence, da jih lahko poročita za malenkostne stroške. Cerkevne oblasti so zvedele za to početje

in hočejo zdaj v parlamentu držav. Maryland predlagati, naj bi se določila za poroko očitna doba 72 ur, da bi trgovina s porokami izgubila tla pod seboj.

Iz Trbovelj

— Cenjene naročnike, čitatelje in prijatelje »Slovenskega Naroda« v okolišču pošte Trbovelj! Vljudno obveščamo, da bo od danes naprej raznašal poseben raznašalec list takoj po prihodu popoldanskega ljubljanskega vlaka naročnikom na dom. Z večerno dostavo na dom bo vrednost lista za naročnike nedvomno povečana, zato smo prepričani, da bo število naročnikov tudi temu primerno naraslo. Raznašalec bo list obenem med prebivalstvom tudi kolportiral ter zbiral nove naročnike. Prosimo vse cenjene naročnike, čitatelje in prijatelje, da nas v našem prizadevanju za razširjenje lista med najširšimi plastmi prebivalstva podpro, kajti čim več bo naročnikov, tem več bo novic, vesti in poročil o dogodkih iz naše doline. Še »Slovenski Narod« že pri sedanjem številu naročnikov posveča vso pažnjo trboveljski dolini ter gospodarskim, socialnim in kulturnim problemom njenih prebivalcev, tem bolj pa se bo za težnje našega kraja zanimal, čim večje bo število naročnikov.

— Premestitev sedeža NSZ. Tukajšnja podružnica Narodno strokovne zveze se je te dni preselila iz dosedanjih prostorov v Rudarskem domu v nove prostore v gostilni ge. Ane Forte na Volah. Vojstvo NSZ se je preselilo iz Rudarskega doma najprej zaradi tega, ker tam nima primernih prostorov za svoje delovanje, zlasti ker primanjkuje tam velike dvorane za prosvetno delovanje narodno lelavke mladih. Pri Fortu pa se nudi Narodni strokovni zvezi primeren lokal za strokovno delovanje, največje ga pomena pa je lepa dvorana, ki jo potrebuje tako strokovno vodstvo za večje shode, zborovanja in sestanke, kakor tudi prosvetno odnoeno dražnatični odsek za svoje prireditve.

— Sneg. Nocoj je pobeil okoliške planine sneg, ki je zaplaval globoko v dolino. Zlasti Kum in Mršica ter Sv. Planina so dovi precej debelo snežno odejo. Ker je bilo vreme zadnje dni sončno in gorko, tako da je vse ozeželo, zna zaradi novega snega v nočeh pritisniti še hud mraz, ki bo uničil spomladanske poganjke.

— Razglas obline. Županstvo naroča, da se izpraznijo greznice v trgu, v delavskih kolonijah kakor tudi ob obdanih cestah le v ponudbi urah. Istotako odpadki od trebljenja in čiščenja gozdov, travnikov, vrtov itd. se naj sežigajo v navedenih krajih v večernih urah.

Iz Metlike

— Načrt kopališča na Kolpi, ki ga je izdelala domačinka inž. arch. gđc. Gizela Šuklje iz šole mojstra Plečnika, je gotov. Gradba ne bo zahtevala velikih stroškov, s katerimi tukajšnja občina in Turjskoprometno društvo niti ne razpolagata, ker je načrt izdelan tako, da se bodo kopali, šču lahko sčasoma doživljali potrebni novi objekti, a da estetska vrednost pri tem ne bo trpela. Gđc. Šuklje moramo izraziti toplo zahvalo, ker je načrt izdelala brez plačila.

— Brošuro Bele Krajine s številnimi slikami in zemljepisno karto naših krajev bo v kratkem izšlo naše Turjskoprometno društvo skupno s čimolajskim. Ista bo vsebovala pregled vseh važnejših belokranjskih letovišč in izletišč z navedbo vseh ugodnih okoliščin izletov in znamenitosti. Naslovna stran bo umetniško izdelana, pa tudi sicer bo brošura zelo prikladna. Izdana bo za Gregorčičev fotomaterisk izlet in malo spremenjena za našo pačjo turjskoprometno sezono.

— Nalezljive bolezni. V zadnjem času se je pojavila v dveh primerih škrlatinika in v enem šen, a vsi trije bolniki so ostali v domači oskrbi. Verjetno je, da ne bo smrtnih izidov.

— Fotomaterisk tečaj pri Turjskoprometnem društvu, katerega bo organizirala ugodna ljubljanska drogerija Gregorčič, bo za vsakega obiskovalca brezplačen. Pouk bo teoretičen in ponazorjen s praktičnim delom. Opozorjamo zainteresirane, da se takoj prijavijo društvu na tajništvo g. Čenika, ker bo vsak obiskovalec dobil na razpolago tudi fotoaparati za praktične poizkuse.

Dodna igrača.

— Silvica, zakaj se ne igraš s punčko, ki sem ti jo podarila za god? — Veš, mamica, zapustili jo hočem svojim otrokom.

— Tako? — se zasmeje mati. — Kaj pa, če jih ne boš imela? — Jo pa zapustim vnučkom.

Klišaje
vseh vrst enobarone in večbarone izdeluje klišarna
Ljubljana
Južugrafika
Sr. Petra nasip
štev. 23
Telefon 2496

KUPIM Čoln (Kielboot) kupim. — Ponudbe z navedbo cene na upravo »Slov. Naroda« pod »Čolne«.	RAZNO Ne samo gospa, gospod tudi potrebuje pomladanski površnik in obleko. Okusu odgovarjajoče blago se dobi pri staroznani tržnici R. MIKLAUC, LJUBLJANA, poleg škofije Izbira velika, cene nizke!	PRODAM MOTORNO ŽAGO prodam ali oddam v najem. — Rigler, Pragersko. 1551	DOLOMITNI PESEK za posipanje dvorišč, vrtov, kegljišč vam dobavi najsolidnejše K. Vodnik, Podutik št. 25. — Naroča se tudi pri »Jeklo«, Ljubljana, Stari trg. Telefon 28-45. 1558
SKOBEJNI STROJ ki izdeluje spirale za tovarno kisa, kupim. Ponudbe: Badel, Savete kraj Zagreba. 1580	NEPREMIČNOSTI LEPO POSESTVO v Kasazah pri Libojah ob Savi nji za 400.000 Din naprodaj. — Pojasnila: Štribar, Drešnja vas, pošta Petrovče. 1579	RAZPRODAJA SADNEGA DREVJA! Večje število visokodebelnih in prtičnih jablan in hrušk, prvovrstne Din 10.—, drugovrstne po Din 5.—. Po železnici najmanj 20 komadov oddaja — Kmetijska družba v Ljubljani, Novi trg 3. 1582	LEPE VRTNICE visokodebelne, enoletne, z imeni, večjo množino prodaja Jerše, Šolski urad, Naklo. 1575
ZIVALI KANARSKI HARBCEJI vsako leto odlikovani z zlatimi in srebrnimi kolajnami, naprodaj. — Opeka, Kodljevo št. 31 (poleg Mladinskega doma). 1570	DRUŽABNIKA (-CO) išče gospa v svrhu izplačanja dosedanjega družabnika, ki ima lično pravo in gotovine 15 do 25 tisoč Din. — Ponudbe: Tkalec, Zagreb, Selska cesta 14. 1578	Specijelni entel oblek azuriranje, predtisk, najhitrejša postrežba, najfinejšo delo pri Matek & Mikeš, Ljubljana poleg hotela Struclaj Vezanje raznovrstnih monogramov, perila, zaves, pregrinjaj: sutlanje, izdelovanje gumbic. Vseled najmodrejšo ureditve podjetja — najnižje cene.	CEBULO prvovrstno, rdečo, po Din 1.40 kilogram — razpošilja Uršič, Moškanjci. 1576
La KVALITETNO VINO nudi v večji množini po nizki ceni Zlahtič, Maribor, Telefon št. 2066. 1577			